EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKA DAGBLADET
12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (unsv. utg.) Hans Schöier
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, sissekäik, Kocksgränd 3
Aadress: Box 16320
103 26 Stockholm 16
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28650
Tellimishinnad:
Aasta .... kr. 147.–
Termin (4 kuud) .... kr. 53:–
Kuu .... kr. 15:–
Kuulutusehind 75 ööri mm.
Ärikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB
Eskilstuna 1970

Eskilstuna-Kuriren
Upplaga C
Neljapäeval, 11. juunil 1970
Nr. 132 (3416)

Kuuldus Moskvas: Kossõgin tagandatakse pärast valimisi

MOSKVA — Prantsuse uudistebüroo AFP korrespondendid Moskvas, kes tsiteerivad vene "hästi informeeritud allikaid", teatavad, et valitsusjuht Kossõgin lahkub kohalt pärast 14. juunil toimuvaid "üldvalimisi". Põhjuseks olevat (vähemalt ametlikult) Kossõgini halb tervis. Kuuldused järjekordsetest ümbermöbleerimistest Kremli tippnivool on liikunud juba pikemat aega. Seoses Lenini juubelipidustustega Moskvas ja mujal oli selgesti märgata kuivõrd suurel määral oli kõrvale lükatud just Kossõgin, kes varem alati oli domineerival kohal. Seekord domineeris kõnesid, esinemisi ja kommunistlikku ideoloogiat üldse parteijuht Leonid Brezhnev. Poliitilised vaatlejad märgivad, et kui Kossõgin tagandatakse, siis muutub Brezhnevi positsioon senisest veelgi tugevamaks.

MOSKVA — N. Liidu valitsusjuhi Kossõgini eventuaalse lahkumise kohta on sõna võtnud ka Londoni ajaleht Daily Mail. Lehe korrespondent märgib, et põhjuseks on 66-aastase Kossõgini halb tervis ja et peale selle polevat ta kunagi üle saanud oma abikaasa surmast, mis leidis aset kolme aasta eest. Daily Mail nimetab ka poliitilisi põhjuseid, õigemini kaht N. Liidu oludes ränka eksitust, millega Kossõgin hiljuti hakkama sai. Esimene neist olnud see, et Kossõgin pooldanud Dubceki rezhiimi Tshehhoslovakkias. Teine patt seisnenud selles, et ta olnud kategooriliselt V-pakti invasiooni vastu. Prantsuse uudistebüroo AFP omalt poolt esitab kaht võimalikku Kossõgini järglast, kusjuures need oleksid valitsusjuhi mõlemad abid: Kirill Masurov ja Dimitri Poljanski. Teised poliitilised vaatlejad Moskvas aga märgivad, et Kossõgini järeltuleja võib väga hästi olla tegelane, kes läänemaailmale on täiesti tundmatu. Umbes sama tundmatu, kui seda omal ajal oli Hrushtshov.

AMMAN — Jordaania kuninga Husseini vastu sooritati atentaat, kusjuures tema autot tulistati Palestiina "vabastusorganisatsiooni" liikmete poolt. Kuningas pääses eluga, kuid Ammanis puhkesid ägedad lahingud Jordaania regulaararmee üksuste ja sisside vahel. Viimased leiavad, et kuningas on liiga järeleandlik Iisraeli suhtes ning peale selle ka "ebanormaalselt läänesõbralik".

PRAHA — Tshehhi kompartei poolt määratud uurimiskomisjon tegi kindlaks, et Alexander Dubcek "on ja jääb parempoolseks oportunistiks". Praha valitsusringkondadest kuuldub, et Dubcek küll heidetakse parteist välja, kuid see on ka kõik. Tshehhid arvavad, et praegune juhtkond lihtsalt ei julge Dubceklle määrata distsiplinaarkaristust, kõigepealt sellepärast, et see vähendaks rezhiimi populaarsust Tshehhoslovakkias endas ja ka väljaspool. Oletatakse, et päras t"kohtuotsust" tohib Dubcek jätkata oma tegevust tshehhi suursaadikuna Ankaras. Säält kutsuti ta koju, kusjuures ametliku põhjusena toodi ette tema oma raske haigust.

DJAKARTA — Indoneesia võimud on Sumatral toime pannud läbiotsimisi ja vangistamisi, kusjuures trellide taha on toimetatud vähemalt 180 juhtivat kommunisti. Ühtlasi teatatakse Djakartast, et valitsus keelustab kõik mitte-riiklikud raadiojaamad, kuna kogemuste kohaselt on mitmed sellised levitanud punapropagandat.

7:es "Rahvaste Kommerss" Heidelbergis ja EÜS-juubel

Nii baltisaksa, läti kui ka eesti üliõpilaskorporatsioonide tegevusse kuulub n.n. kommerss, moodustades organisatsiooni tegevuse kõrgpunkti. Kommerssi mõte on, et ta ühendaks oma liikmed kindlate reeglite ja tseremooniatega läbiviidud vennastuspeol veelgi tegevamalt ühiseks pereks. Pagulusolukorras, kus liikmed elavad laiali hajutatuna, korraldavad korporatsioonid tihti kommersse igaüks omaette vaid koos teiste korporatsioonidega Eesti Korporatsioonide Liidu (EKL) raames. Niisugune moodus võimaldab osavõtjaid tunda ennast ühise perena, nii eestlastena kui ka EKL liikmetena.

Eesti intiimorganisatsioonide tekkimisloos on palju ühist läti vastavate organisatsioonide varajasema ajalooga. Nii vastuolud kui ka sõprusvahekorrad ning igal juhul teataval määral ühine ajalugu ja ühine saatus seovad läti ja eesti perarahva korporatsioone ühte vastavate baltisaksa organisatsioonidega. Kuuekümnendate aastate algul tekkis Saksamaal mõte korraldada ühine kommerss baltisaksa, läti ning eesti korporatsioonide liikmetele.

See mõte leidis elavat vastukaja ja juba korraldatigi 1964. aastal esimene balti ühiskommerss, "Rahvaste kommerss" Heidelbergis. Õnnestunud koosviibimine tegi isu kordamiseks ja nii peeti tänavu juba seitsmendat korda "Rahvaste kommerss" samas linnas, laupäeval 2. mail.

Kuna balti rahvaste akadeemilist peret leidub paljudes maades, siis tuli ka osavõtjaid mitmelt poolt, eestlaste osas peale Saksamaa veel Rootsist ja Inglismaalt.

Kohalikud eestlased väitsid, et ei ole paarikümne aasta jooksul olnud nii külma ja venivat kevadet kui tänavu. Rootsist tulijail oli siiski meeldivaks elamuseks sõita vastu kevadele ja kohata Heidelbergis rohelust ja linnulaulu hoopis suuremal määral kui Stockholmis või Göteborgis.

Meeldiva mulje tekitas Rootsist tulnud eestlastele ka puuduvad kärarikkad punased demonstratsioonid esimesel mail. Värvidega ehitud saksa kohalikkude korporatsioonide majad, mõningad värvikandjad üliõpilased tänavatel, läbi sajandite hoidunud omapärane vana linn oma kuulsa lossiga ning ümbritsev kaunis loodus aitas juba algusest peale ka kaugelt tulnud külalistele luua ootusrikka meeleolu.

Tegelikult algasid pidustused juba reedel, esimese mai pealelõunal, siis kui Eesti Üliõpilaste Seltsi Saksamaa Osakond tähistas pidulikult oma organisatsiooni 100-aastast sünnipäeva. See leidis aset Kur-Pfalz muuseumi ruumes, kuhu oli peale EÜS liikmete kogunenud veel arvukas pere teiste akadeemiliste intiimorganisatsioonide esindajaid abikaasadega. Sissejuhatava tervituskõne pidas eestlaste huvide kaitsja Saksa Liiduvabariigis Elmar Reisenberg (EÜS), kes oma ettekandes andis põgusa ülevaate EÜS senisest arengust. Külaliste nimel kõneles dr. G. Ney (Korp! Sakala), kes haaravate sõnadega kirjeldas EÜS osatähtsust kõiki teiste eesti akadeemiliste intiimorganisatsioonide kujunemisel. Oma sõnavõtu lõpul soovis ta kõikide koosviibimisest osavõtjate nimel EÜS-ile õnne ja edu senise tegevuse jätkamiseks tulevikus.

Vastuvõtul viibis mitmeid üldiselt tuntuid isikuid, muuhulgas kolonel A. Rebane (Korp! Fr. Estica), dipl. ins. O. Kerson (Korp! Vironia), Saksa-Eesti Seltsi peasekretär A. Grünbaum (Korp! Fr. Normannia), "Võitleja" peatoimetaja A. Joonson (Korp! Vironia), H. Treufeldt (Korp! Sakala), J. Kase (Korp! Vironia), major J. Kurgvel (EÜS) dipl. ins. T. Lannes (EÜS) ja J. Adila (Korp! Rotalia).

Varsti peale EÜS vastuvõttu oli aeg siirduda peerkonnaõhtule lossipargi kasiinos. Esmakordselt rahvastekommersist osavõtjale oli hämmastamapanev balti rahvaste värviteklite suur arv ja värvikülius. Eesti korporatsioonide veidi tõsisemate värvikombinatsioonide kõrval esines temperamentsemaid värvikombinatsioone nii lätlaste kui ka baltisaksiaste teklitel.

Tutvuneti nii oma rahvusest kaasvõitlejatega ja nende perekonnaliikmetega kui ka teiste esindatud rahvaste liikmetega, ning peagi tekkis lõbus peomeeleolu, mida aitas suurendada saksa restorani hea teenindamine ning nende poolt pakutav maitsev toit.

Olgugi et "ametlikuks" keeleks oli saksa keel, ei olnud põhjust ka väljaspoolt Saksamaad kohalesõitnud külalistel ennast tunda eraldatud keeleraskuste tõttu, sest muidugi tekkisid varsti "eesti laud", "läti laud" jne.

Väljaspoolt kohalesõitnud külalised kasutasid vist enamasti kõik võimalust järgmisel päeval linnas jalutamiseks, sisseostude tegemiseks kuid ka võibolla mõningaks puhkamiseks enne õhtuse kommerssi algust. Suurem osa eestlasi kogunes juba tuttavaks saanud restorani "Weisser Bock", kust koos siirduti kommerssile.

Selleks oli õnnestunud saada väga sobivad ruumid, nimelt Heidelbergi lossi n.n. Kuningasaal. Kommerssist osavõtjad, arvult umbes 140, paigutati istuma kolme pika laua äärde, ning kommerssi ametliku osa juhatus, "presiidium" võis asuda juhti-

Järg. lhk. 2

Heidelbergis peetud Balti rahvaste kommerssilt. Paremalt E. Reisenberg, T. Lannes ja L. Laid. Seisab A. Joonson.

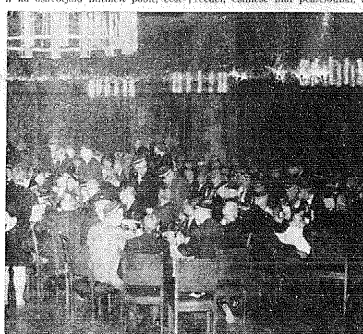

Balti rahvaste kommerss 1970 Heidelbergis. Üldvaade kommerssile lossi "Kuningasaalis".

Harald Perten Rootsi-reisil

Praegu Senegalis UNO teitlusorganisatsiooni FOA teenistuses viibiv eesti teraviljakeemik Harald Perten viibis mõned päevad Rootsis ühenduses reisiga Euroopas toimuvatele erialakonverentsidele.

Tagasiteel Dakari on ta vastalalised peatused Prantsusmaal, Veitsis ja Itaalias.

Dakarist saabus suveks koju Rootsi ka tema abikaasa pr. Hella Perten.

Smålandi Suvepäev

Suvepäev toimub Jönköpingis, Folkets Hus, Påfågelsalen, Brunnsgatan 13-15, laupäeval 27. juunil algusega kell 17.00. Ja lühidalt, mida pakub kava? Tavalised avasõnad, muusikat, insener Johan Siplase vestlus teemal "Rõõm ühest ilusast päevast" — ja peanumber — Eesti Noorteteater Lundis kannab ette B. Kangro 3. vaat. näidendi "Hunt.

Peale eeskava lõppu loodavad korraldajad, et hapukapsad sooja vorstiga, või ja leib ja kohvi kookidega suudavad peletada külaliste kõhumured. Ja siis on aeg jalakeerutamiseks või nii sama jutu vestmiseks nagu süda soovib, loodavad korraldajad Jönköpingis.

Teine peoperemees, Oskarshamni Eesti Selts, teatab veel, et Jönköpingisse sõiduks toimub ühine bussireis üle Kristala, Hultsfredi, Eksjö ja Nässjö.

Buss väljub Oskarshamni bussijaamast laupäeval, 27. juunil kell 13.00. Registreerimine vajalik ja sidav hiljemalt 18. juuniks telefonidel 151 14, 116 88 ja 156 82, riktnr. 0491. Sõiduhind ca 15-20 kr isikult.

Rootsi suursaadik Bangkokis krahv Lewenhaupt annab Leida Leesmentile üle mälestusplaketi.

Toimkond Kanadas Hiiumaa-raamatule

TORONTO (VE) — Koguteose "Hiiumaa ja hiidlased" käsikiri saabus mõni aeg tagasi Rootsist Kanadasse, kus selle väljaandmine raamatuna on vastava toimkonna ülesandeks. Esialgsetele materjalidele on saabunud veel täiendavaid andmeid ja artikleid Eskilstunas elunevalt autorilt Elmar Vragerilt. Autor on teinud põhjaliku töö ja ainestik haarab väga laialdast materjali Hiiumaa ning hiidlaste kohta.

Materjali on tegelikult küllalt kahe köite väljaandmiseks, mida ka vahepeal kaaluti. Otsustati aga siiski esialgu jääda üheainsa raamatu juurde, millisse koondatakse nii palju materjali kui võimalik. Autor ongi juba kärpinud oma esialgset käsikirja ja jätnud sellest mõned osad välja.

Edasised selekteerimised, üksikute osade ümbermuutmised ja uute materjalide liitmine on seoses suure ja aeganõudva tööga enne kui raamat on terviklikult kujundatud ja trükki antud.

See töö toimub autori ja toimkonna ühisel koostööl. Raamatu ilmmise tähtpäev on veel lahtine, kid toimkond teeb omalt poolt kõik, et see toimuks nii kiiresti kui võimalik.

Kui mahukana ja täielikuna raamt välja antakse, oleneb tellijaskonnast, kuna trükikulud on küllaltki suured. Üldine suhtumine raamatu väljaandmisse on olnud väga soe. Inimesed saadavad igasuguseid täiendavaid andmeid koos fotomaterjaliga ja koguvad tellimisi.

Niipea kui kõik eeltellimised laekuvad, saab ka toimkond kindlamad alused edasi töötamiseks. Seepärast loodetakse, et need, kes pole oma tellimise soovist veel teatanud, teevad seda peatselt.

Selle aktsiooni õnnestumisel osutub võimalikuks välja anda kõige põhjalikum teos, mis Hiiumaa kohta on ilmunud.

Kanadast on seni tellimisi saabunud 250, kuid umbes 350-lehekü[lje]lise teose väljaandmiseks vajata[kse] veel palju uusi tellijaid. **Selle teos**tumist loodab ka autor, kes on paguluses suure osa oma vabast ajast pühendanud käsikirja koostamisele ja kogunud Hiiumaa kohta hiigelmaterjali.

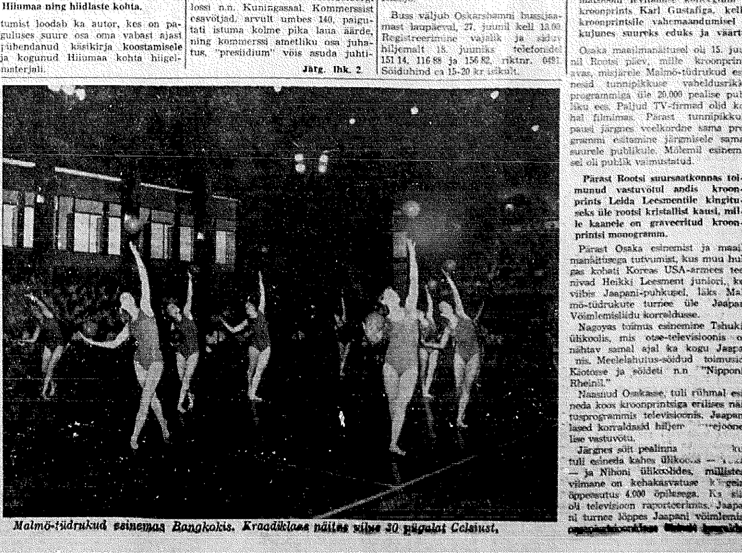

Malmö-tüdrukud esinemas Bangkokis. Kraadiklaas näitas üle 30 pügalat Celsiust.

Leida Leesmenti edu Osakas
Esinemised Itaalias, Saksas

Leida Leesment saabus tagasi oma Malmö-tüdrukutega menukalt esinemisreisilt Osaka maailmanäitusele ja Kagu-Aasiasse. Kaasas kuhjad kingitusi ja idakeelte pildikirjas programme. Traditsiooniliselt valis Rootsi Informatsiooni levitamise kollegium Leida Leesmenti rühma esindama Rootsit Osaka maailmanäitusel koos kroonprints Karl Gustafiga, kellega ühises lennukis reis toimus. Leida Leesmenti ja võimlejaid tutvustati kroonprintsile vahemaandumisel Anchorage'is Alaskas. Nüüd tagasi jõudes võib vaid konstateerida, et reis kujunes suureks eduks ja väärtuslikuks goodwilli-propagandaks Rootsile.

Osaka maailmanäitusel oli 15. juunil Rootsi päev, mille kroonprints avas, misjärele Malmö-tüdrukud esinesid tunnipikkuse vaheldusrikka programmiga üle 20.000 pealise publiku ees. Paljud TV-firmad olid kohal filmimas. Pärast tunnipikkust pausi järgnes veelkordne sama programmi esitamine järgmisele samasuurele publikule. Mõlemil esinemisel oli publik vaimustatud.

Pärast Rootsi suursaatkonnas toimunud vastuvõtul andis kroonprints Leida Leesmentile kingituseks üle rootsi kristallist kausi, mille kaanele on graveeritud kroonprintsi monogramm.

Pärast Osaka esinemist ja maailmanäitusega tutvumist, kus muu hulgas kohati Koreas USA-armees teenivad Heikki Leesment juniori, kes viibis Jaapani-puhkusel, läks Malmö-tüdrukute turnee üle Jaapani Võimlemisliidu korraldusse.

Nagoyas toimus esinemine Tshukio ülikoolis, mis otse-televisioonis oli nähtav samal ajal ka kogu Jaapanis. Meelelahutus-sõidud toimusid Kiotosse ja sõideti n.n "Nipponi-Rheinil."

Naastud Osakasse, tuli rühmal esineda koos kroonprintsiga erilises näitusprogrammis televisioonis. Jaapanlased korraldasid hiljem [...]rejoonelise vastuvõtu.

Järgnes sõit pealinna [...] kus tuli esineda kahes ülikoo[lis] — [...]kai — ja Nihoni ülikoolides, millistest viimane on kehakasvatuse [...]gein õppeasutus 4.000 õpilasega. Ka siin oli televisioon raporteerimas. Jaapani turnee lõppes Jaapani võimlemis-[...] tud suuresinemisega, kus esinesid Jaapani parimad võimlejad. See oli suur publiku- ja ajakirjandusemenu.

24. mail lendas Leida Leesment oma rühmaga Briti kroonikolooniasse Hong-Kongi, kus toimus suur võimlemise- ja tantsupidu üle 30-kraadilises kuumuses väljas.

Vastuvõtjaks oli Rootsi peakonsul koos kohaliku haridusministeeriumiga. Hong-Kongi televisioon andis esinemise edasi. Hong-Kongis toimus eraldi veel kogu Leida Leesmenti programmi filmimine, mida pidi kolmes osas edasi antama.

Viimaseks Kaug-Ida peatuseks oli Bangkok, kus esinemine oli eriti hästi korraldatud Rootsi suursaatkonna ja Tai haridusministeeriumi poolt. Esinemisel viibis kohalik diplomaatlik korpus 80-liikmelises koosseisus. Ovatsioonid ei tahtnud lõppeda.

Rootsi raadio-TV esindajaina olid reisil kaasas toim. Ake Brolin ja filmifotograaf Bo Blomberg, kes koostavad reisist erireportaazhi TV jaoks.

Leida Leesmenti abistas reisil administratsioonikűsimustes tema abikaasa dr. Hans Leesment, võimlejatena olid kaasas tema võimlemisdirektorist tütar Tiina ja tütar Kaja. Kohtaurine Evelyn Koopi Kalev-Estienne'i rühmaga, kes esindasid maailmanäitusel Kanadat jäi ära, sest Kanada päev ei olnud Rootsi päeva läheduses. Selles rühmas pidi abijõuna kaasas olema ka Leida Leesmenti kolmas tütar, võimlemisdirekter Reet Leesment-Altosaar, kes aga ei saanud sõita, kuna ta ootab last.

Malmö-tüdrukud tõid kaasa hulga Kaug-Ida ajalehti, kus on nende esinemistest pilte ja häid arvustusi. Leida Leesment ise võtab kokku:

— Minu käest on küsitud, milline

Järg lhk. 2

Leida Leesment ja ta võimlejad maandumisel Malmös.

EPL *11. juunil 1970*

MOODNE ORJASTUS

Tänapäeval ei ole maailmas ühtki paika, kus kommunistlikud agendid oma asju ei ajaks, kus marksistlik-leninliku õpetuse jüngrid rahutusi, kuritegelikke süütamisi ja isegi "kohalikke sõdu" käima ei paneks. Tolle õpetuse nimel lõhutakse ja mõrvatakse. Vaba maailma ainsaks õnneks on hetkel üksnes võitlus Lenini pärandi ümber ja "maailmarevolutsiooni juhtimise" pärast, mis kommunistliku maailma ühtsust purustada ähvardab. Seepärast ongi Nõukogud palju kulutanud seoses Lenini saja-aastase sünnipäeva tähistamisega. Nõukogud tahtsid demonstreerida, et marksismi "püha paik" on Moskvas, mitte kuski mujal.

Nõnda kirjutab dr. Ion Emilian vabade ajakirjanike väljaandel ilmuva informatsioonilehe "Freie Pressekorrespondenz" pikemas artiklis pealkirjaga "Moodsa galeeriorjuse meister". Autor annab selle nimetuse Leninile põhjusel, et tema kõned ja kirjutised on saanud dogmaks moodsale galeeriorjusele, riigikapitalismile ja piiramata terrorile. Lenini eksperiment on nõudnud rohkem inimohvreid kui mõlemad maailmasõjad kokku, rohkem inimohvreid kui looduskatastroofid ja taudid ühe sajandi kestel kogu maakeral. Autor kahtleb, kas ilma Leninita oleks ka Stalinit olnud. Sel puhul teeb ta etteheiteid saksa kindralstaabile ja riigikassale, ilma kellede abita Lenin oleks jäänud ainult maailmarevolutsiooni pensioneeritud teoreetikuks Shveitsis või kuskil mujal.

Lühinägelikud olid ka Esimese maailmasõja võitnud lääneriigid, kui nad 1920 jaanuaris N. Vene blokeerimise lõpetasid ja valgete vägede abistamise seisma panid. Järgnevalt ajasid lääneriigid mitmetel aladel poliitikat, mis aitas vene kommunistide võimu kindlustamist. Tuli Teine maailmasõda, kus inglis-ameerika tohutu abi sai teguriks, ilma milleta N. Liit poleks kunagi olnud suuteline toibuma hävitavatest löökidest 1941 ja 1942. Järgnesid Jalta ja Potsdam, poole Euroopa loovutamine Nõukogudele, lääneriikide passiivsus tööliste ülestõusudega Ida-Berliinis ja Poznanis, samuti kui ühenduses kogu ungari rahva ülestõusuga 1956 ja hiljutise vabadusliikumisega Tshehhoslovakkias.

Säärane oli üldtaust Lenini sajanda sünnipäeva pidulikul tähistamisel. Aga just vahetult enne suurejooneliste lavastuste algust kirjutasid kolm nimekat tegelast N. Liidus alla märgukirjale, milles tõsteti avalik süüdistus Nõukogude süsteemi vastu, kaasaarvatud marksistlik-leninlik õpetus. Kolmeks allakirjutajaks on: akadeemialiige Andrei Sahharov, ajaloolane R. Medvedjev ja füüsik Valentin Turtshin. Nad näitavad kommunistliku süsteemi vaieldamatut pankrotti nii majanduses kui teaduse ja valitsemise aladel. Nad nõuavad demokraatia täielikku taastamist, kõigi inimõiguste kehtestamist, poliitiliste vangide vabastamist, tööstuslike ettevõtete sõltumatust, liiklemise vabadust, vähemusrahvuste diskrimineerimise lõpetamist jne. Märgukiri tõendab vaieldamatult, et leninism on ainult abinõuks kõrgeusklike petmisel ja teenib üksnes meetodina, et moodsat galeeriorjust kõikjal maksma panna.

Dr. Emilian ütleb lõpuks: Kui nõukogude kodanikel on julgust väita midagi niisgust ja nõnda leninismi dogma kõrvaldamist, siis on vastavalt märkimisväärsem tõsiasi, et "vabas Läänes" leidub sadu professoreid ja kümneid tuhandeid eksiteele viidud üliõpilasi, kes Leninit ülistavad ja tema süsteemi proklameerivad kui retsepti olukorra parandamiseks maailmas. See on kurb ja taevani kisendav nähe. Nood lääne leninistlikud "maailmaparandajad" on mitte ainult ohuks, vaid häbiks vabale maailmale. Häbiks, mida peaks otsekohe kõrvaldama.

Kahjuks jätab autor ütlemata, mida tuleks ette võtta, et vaba maailma tollest häbist vabastada. Probleem on iseendast sedaraskem, et nagu tagasivaatest ilmneb, on lääne demokraatiad üldiselt olnud enam kui tolerantsed vene kommunistide võimutsemise suhtes. Üle viie aastakümne on lepitud sellegagi, et nende autoritaar-totaalne üheparteí diktatuur moondab ennast Nõukogude sildiga. Teatavasti olid tööliste, talupoegade ja soldatite nõukogud ainult abinõuks kommunistlikul võimuhaaramisel. Tegelikult jäid nad eksitavaks etiketiks vene kommunistide kavas moodsa orjastuse kehtestamisel kogu maailmas.

A.K.

PÄEVAREFLEKSIOONE

■ **KOLMEKÜMNENDATEL AASTATEL** oli suurmoeks meloodia "Sünge pühapäev". Ka Eestis. Kõneldi, et tangorütmis kaeblik viis ja sõnad on põhjustanud terves maailmas rohkesti enesemõrvasid. Ikka ja jälle on leitud mõni noor surnult, grammofon "Sünget pühapäeva" mängimas kõrval. Eestlased nähtavasti olid kainemat sorti, moeviis igatahes ei tõstnud enesetappude protsenti, kuigi "Sünget pühapäeva" leierdati pidevalt.

Meloodia autoriks oli ungarlane Rezsoe Seres ja temast sai kuulus ja rikas mees, kuigi talle pidevalt tehti etteheiteid "enesetapu-viisi" komponeerimise pärast. Kuni viis viimaks, nagu kõik shlaagerid, unustati.

"Sünge pühapäev" muutus aga ühel hiljutisel pühapäeval jälle akuutseks. Ühest Budapesti kõrgmaja aknast hüppas alla enesetapja, kelleks identifitseerimisel osutus Rezsoe Seres, "Sünge pühapäeva" autor. Arstid konstateerisid: "enesemõrv vaimse defekti pärast". Seres oli sünge elu lõpuni, kuna tal ei õnnestunud enam luua ühtki teist läbilöövat meloodiat. Nii valis ta ühe pühapäeva… sünge pühapäeva.

■ **N. VENE PROPAGANDA** läänes kõneleb sageli ja meeleldi Molotov-Ribbentropi-paktiga invadeeritud ja okupeeritud Eestist. Inglismaal näit. ilmub ingliskeelne "Sovjet News", millises äsja oli hulk ruumi pühendatud artiklile, mida olevat kirjutanud Meta Yangolenko, "avaliku teeninduse minister, esimene naisliige Eesti kabinetis", nagu öeldakse seletuses. Nüüd on muidugi küsimus, kas "esimene naine Eesti kabinetis" ei tunne eesti keelt (millele näib osutavat tema perekonnanimi) või on ka tema sunnitud ingliskeelse ajakirja jaoks eesti nimed transkribeerima selliselt, kuidas Kreml on harjunud: enne eesti tähestikust vene tähestikku, siis tagasi eestlaste poolt kasutatavasse ladina tähestikku vägagi kummaliste muudatustega. Nii näitab Yangolenko kaubluse sisustust "Mustamjaelt" ja tutvustab, kuidas istutakse "Rannahosnes Pjarnas". Ja siis teenindavat parimini Tallinna uus restoran "Kiainu Kuuk", kus bartenderiks on Dmitry Demyanov.

Kas "Eesti kabinett" koos Meta Yangolenkoga ei saaks nii kaugele viia Kremli, et Kännu-kukk jääks Kännu-kukeks, Mustamäe Mustamäeks ja Pärnu rannahoone Pärnu rannahooneks. Muidu paistab nende marionetiroll liiga teravalt silma…

■ **RAHUTUS MAAILMAS** on tabanud kogu Euroopat. Vaatamata relvastumisele kasvab näit. Rootsis patsifistide ja kodumaa kaitsmisest keeldujate hulk. Huvitav on selle juures registreerida tõsiasja, et Soome, kel Damoklese mõõk pea kohal ripub, on hakanud rohkem hindama enesekaitset. Psühholoogilise kaitse opinioniuurimisel selgus, et tervelt 56 protsenti rahvast arvab, et riigikaitset tuleb tugevdada, 33 on rahul praeguse tasemega ja ainult 8 protsenti asus seisukohale, et riigikaitset tuleks vähendada. Aasta varem leidis ainult 46 protsenti, et kaitsekulusid tuleb suurendada — seega on kaitsevalmidus kasvanud tervelt 10 protsenti.

Kõigist küsitutest uskus 83 protsenti, et Soomel on võimalik oma iseseisvust säilitada lähema 20 aasta jooksul — möödunud aastal uskus seda 76 protsenti. 95 protsenti rahvast on rahul Kekkoneni välispoliitikaga. Iga kolmas soomlane usub, et uus maailmasõda on vältimatu lähema viie aasta jooksul. Huvitav on, et vaatamata sellele on enesekaitse tarviduse usk suurenenud. Nähtavasti kogemusest, et ainult vastuhakkamine Talvesõjas ja Jatkusõjas võimaldas Soomele iseseisvuse jätkumise, mis ei olnud võimalik naabritel Eestil, Lätil ja Leedul, kuigi Molotov-Ribbentropi pakt puudutas ka Soomet.

KJ

7:es "Rahvaste Kommerss"

Algus lk. 1

ma paljutõotavalt rohkearvulise ning värvikülla teklitemerega kommerssi.

On tekkinud traditsioon, et presideerima kutsutakse kolme rahva korporatsioonide hulgast vanuse järjekorras, üks igast rahvusest. Nüüd presideeris tänavu baltisakslaste poolt korp! Baltonia/ Gotonia, lätlaste poolt korp! Ventonia ja eestlaste poolt korp! Revelia.

Kommerssi ametlikus osas kõneldes läti korp! Ventonia nimel Londonist kohale sõitnud R. Futmanis. Oma kõnes tähendas ta, et Saksa-Balti Seltsi (milline haarab Saksa-Eesti, Saksa-Läti ja Saksa-Leedu seltse) kaasabil on nüüd iga aasta läbiviidavate rahvastekommerssidega rajatud väärtuslik ja asendamatu akadeemiline traditsioon. See ühendab raskelt kannatanud balti rahvaid, ning samaaegselt kinnitab ja annab julgust ühise võitluse jätkamiseks ülekohtu vastu. Nii Tartus kui ka Riias oli akadeemiliste intiimorganisatsioonide rajamine algusest peale innustatud suurest isamaa-armastusest. See armastus elab edasi nii noortes kui vanades, mida tõendab ka tänavune arvukas osavõtt rahvastekommerssist.

Eestlaste poolt kõneles S. Kukson (Korp! Revelia), kes muuhulgas meenutas meie surma läbi lahkunud akadeemilisi kaasvendi ning neid kes kodumaa hüvanguks on ohverdanud oma elu.

Saksa-Balti Seltsi peasekretär A. Grünbaum (Korp! Fr. Normannia) tänas eriti kahte Heidelbergis elunevat vilistlast — dr. Janzon'i ja A. Joonson'i (Korp! Vironia), kelle õlgadel on aastaid lasunud selle suure akadeemilise pere kokkutuleku organiseerimine. Tänutäheks andis ta mõlemale edasi korp! Fr. Normanni ilukõites albumid.

Erilise austusavalduse osaliseks sai dr. G. Ney vanima kommerssist osavõtjana.

Muuhulgas oli kommerssile saabunud tervitus Stockholmist korp! Rotalia Rootsi koondise poolt.

Pärast kommerssi ametliku osa lõppu avanes võimalus tutvuste sõlmimiseks, ühiste mälestuste meenutamiseks ning päevakohaste probleemide arutamiseks. Tehti muidugi ka laulu, "cantust", nagu korporandid tavatsevad ütelda kusjuures ei puudunud teatud võistlus läti ja eesti laudkondade vahel.

Jäi lõplikult otsustamata, kumb kõlas vägevamalt, kas "Puhu tuul ja tõuka paati, aja Kuramaale mind!" lätlaste suust või "Ma vaatan paadist kiikriga, kui kangel on see Saaremaa" eestlaste poolelt. Kellaosutid näitasid juba esimeseid hommikutunde kui saalis hakkas vaikseks jääma ja surduti tagasi öömajadesse ja kodudesse.

Enne seda oli otsustatud et järgmine kommerss peetakse 8. mail 1971. Presiidiumi määrati eestlaste korp! Leola, lätlaste korp! Tervetia ning baltisakslaste korp! Rubonia.

Kuna korporatsioonide kommete kohaselt kommerss on kinnine koosviibimine, siis pidid daamid kahjuks jääma ilma kommerssi suurepärastest muljetest. Kuid ka daamid tahtsid laupäeva õhtut rõõmsalt veeta, ning sel õhtul võiski näha kommerssist osavõtjate daame lõbusatel omavahelistel koosviibimistel Heidelbergi restoranides.

Kommerssi korraldajate hoolsus ei olnud aga piirdunud perekonnaõhtu ja kommerssiga. Olgugi et nii mõnelegi võis tunduda veidike pingutav pühapäevahommikuna kava, oli siiski hulgaliselt osavõtjaid sel päeval toimuvast laevasõidust Neckari jõel. Kahjuks ei olnud ilm eriti armuline fotomeestele, sest oli pilvine ja kippus vihma tibama. Sõideti kuni Neckargemünd linnani,kus peatuti einestamiseks. Osavõtjatele pakkus see linnake palju vaatamisväärsust oma kitsaste tänavate, ajalooliste majade ning ilusa asendiga.

Osa reisiseltskonnast külastas restorani "Zum letzten Heller", mille ajalugu on meile, eestlastele, päris huvitav. Restorani nimi tulenevat rootsi sõjaväe söduritest, kes siin kunagi kolmekümne aastase sõja ajal "oma viimase Helleri" eest pidutsesid. Põhjuseks olnud et Rootsi kuningas ei suutnud selles ümbruses asunevale rootsi üksusele enam palka maksta, mistõttu sõdurid valgusid laiali.

Niisuguseid asju toimus muidugi tol ajal palju kordi ja mitmesuguste üksustega, kuid huvitav seejuures on asjaolu et nimetatud üksus oli peaasjalikult värvatud Eestist. Nende sõdalaste järeltulijaid väga eestipäraste nimedega nagu Kits, Kala jne, olgugi et kirjutatud saksapäraselt, leidub ümbruskonnas hulgaliselt. Nende eneste käest küsides kust nende esivanemad Saksamaale sattusid, teadvat paljud jutustada et esiisad olevat tulnud Rootsist.

Üldine mulje rahvastekommerssist oli väga positiivne. Seejuures peab rõhutama niihästi osavõtjate suurt arvu, kes hoolimata tihtigi suurtest kaugustest kohale sõitsid, kui ka seda sõbralikku õhkkonda mis valitses kohalviibivate kaasvõitlejate vahel. Niisugune õhkkond on paljutõotav ja eeskuju andev balti rahvaste tuleviku kujundamisel.

Lõpuks tuleb siinkohal veelkord toonitada imetlust ja austust nende inimeste vastu, kes juba seitsmendat korda on toime tulnud niisuguse suure ürituse korraldamise ja eduka läbiviimisega nagu seda oli balti rahvaste kommerss Heidelbergis 1970.

V-i

Leida Leesmenti edu Osakas

Algus lk. 1

reis meie paljudest reisidest on elamusrikkaim. Seekord olen kindel, et nii elamuslikku reisi kui seekordne, ei ole meil olnud. Kahtlemata on hea ka teada, et meid saatnud rootsi ametvõimud ei tarvitsenud pettuda — meid nägid peale maailmanäituse jaapani televisioonis korduvalt miljonid pealtvaatajad. Ja huvitav oli jaapanlaste külalisina elada seal jaapani viisil… Tüdrukud on väsinud pärast seda kõike, kuid õnnelikud!

Malmö-tüdrukud ja Leida Leesment, kes saabusid mõne päeva eest, ei saa aga kaua puhata. 10. juunil lendavad nad Itaaliasse, kus esinetakse rootsi Atlas-Copeo uute vabrikute avamisel Sitsiilias ja Sardiinias, kontrakteeritud on veel itaallaste TV-filmimine.

Itaalia-reisi järele on otsekohe esinemised Saksamaal Lüneburgis, Alam-Saksi rahvusvahelistel võimlemispidustustel. Pärast Saksamaad puhatakse kuni juuli lõpuni, mil on ette nähtud esinemine Kopenhaagenis Taanis. Järgmiseks pikemaks reisiks läheb tuleval aastal 29. aprillil — Israeli olümpiakomitee kutsel võetakse osa Happel-festivalist, Israeli rahvusvahelisest spordi- ja võimlemispidustusest.

RAAMATURIIUL

UIBOPUU UUS ROMAAN

Lundis ilmus maikuu lõpupoole Eesti Kirjanike Kooperatiivi kirjastusel poolsarja viimase raamatuna Valev Uibopuu uus romaan "Lademed". Teost võib iseloomustada kui raamatut inimese igavesest otsingust oma "mina" järele. Selle peategelane ei ole pagulane, kuid liitub pagulaste hulka, kuna tunneb end kõikjal juuretuna. Oma päritolu otsimisel kogetud pettumustest-kogemustest kõnelebki teos, lastes meid endid vaadelda n.ö. väljastpoolt Oma kaasaegsuses on uuel romaanil paralleele sama autori "Markuse muutumistega", kuigi miljöö on teine ja peategelaseks on naine. Ka tehniliselt on teoses uut, sest see on esitatud eri ajapindade, "lademete" kaupa. Raamatule on kaane joonistanud kunstnik Olev Mikiver

MAGILT AJALOOLINE ROMAAN

Pärast Uibopuu romaani ilmumisega lõppenud poolsarja on Eesti Kirjanike Kooperatiivil uue välja kuulutatud poolsarja esimese raamatuna kavas Arvo Mägi uus romaan "Risti riik". Kirjaniku uus teos on pooleldi kroonika vormis kirjutatud ajalooline romaan, kus kujutatakse Harvikute suguvõsa ajalugu alates Sigtuna vallutamisest kuni orduaja lõpuni. Paariteistkümne põlvkonna liikmed kerkivad siin lugejaskonna ette: meremehed, metsemehed, teadjad, sepad, vahadikud, mõisasulased ja karjased. Kõigi sõdade, nälja ja taudide käes hävinute kõrval on see lugu ühest visast suguvõsast, kes kõigest hoolimata edasi elas. Raamatust kiirgab elujõudu ning visadust. Isikupanoraamide vahele maalib kirjanik nappide tõmmetega vastava ajajärgu üldise tausta.

TRÜKKIMINE LÕPETAMISEL

Ülikooliteose "Universitas Tartuensise" trükkimine Lundi trükikojas Skånska Centraltryckeriet on lõpule jõudmas. Viimased poognad loodetakse köitekotta loovutada ligemate nädalate jooksul. Raamatu ilmumine on esialgu kavatsetust hilinenud peamiselt asjaolu tõttu, et teos kujunes niihästi pildimaterjalilt kui teksti osas vähemalt kolmandiku võrra suuremaks kui algul oli ette näha. Kokku tulnud väärtusliku materjali väljajätmine oleks raamatule kahjuks kujunenud. Kui köitekoda suudab oma töö sooritada enne suvepuhkusele minekut, saadetakse raamat vähemalt osalises ulatuses välja veel enne suve. Kui ka köitekoja töö hilineb, jääb raamatu väljasaatmine paratamatult sügiseks. See teostatakse sisse tulnud ettetellimistejärjekorras. Raamatu hinnaks pärast ilmumist on koos käibemaksu ja saatekuluga kr. 63:40.

"TULIMULD" NR. 1.

K.a. "Tulimulla" esimene number on Lundis äsja ilmunud. See sisaldab rohkesti kaastööd kõigilt kirjanduse ja kultuuri aladelt. Luuletsükleid pakuvad Tiina Vedro, Salme Raatma, Elmar Pettai ja Elmar Vrager, kuna novelli esindab Pedro Krusten pealkirja all "Oh, elu!" Artikleid ja esseistikat on järgmistelt autoreilt: Jaan Pagulane "Hääled kloostriaias" IX, Karin Luts "Jaan Grindbergi mälestusnäitusel", Aleksis Rannit "Keelest, murretest ja nende loomingulisest ebakõlast", Fanny Sivers "Balti rahvastest 19. sajandi Prantsuse suures entsüklopeedias", Ernst Öpik "Rahvus inimkonna taustal" ja Eduard Reining "Kuuekümnene Olav Roots". Edasi on ajakirjas kriitikat, poleemikat ning rikkalik Varia osa.

Munaviskajad kohtu alla

Rootsi valitsus on otsustanud prokurörile korralduse teha nende kolme noore kohtu alla andmiseks, kes 23. mail Örebro lähedal Glanshammaris pildusid mune USA suursaadiku Jerrome Hollandi pihta.

Süüdlased on 19—21 a. vanuses ning on üles tunnistanud oma teo. Neid süüdistatakse paragrahvi järele, mis kõneleb "võõrriigi esindajate tülitamisest", mis toob kaasa raskema karistuse kui huligaansus eraisikute vastu.

Nii nad ütlesid

Kanada ametiühingute juht Michel Chartrand peaminister P. Trudeaule: "Teie vägistate rahvast. Teie olete suurim valetaja. Teie ja teie kabinet on prostituudie bande. Kuid prostituudid on ausamad kui teie olete."

Publitsist Bill Vaughan: "Inimesed, kes on tõdenud, et rahaga ei saa osta õnne, püüavad nüüd ihust ja hingest kindlaks teha, kas seda ei ole võimalik siiski teha krediitkaardiga."

Ajakirjanik Earl Wilson: "Kui vanal ajal nooruk viibis koolijuhataja kantseleis, siis tähendas see tavaliselt, et nooruk oli raskustes. Kui tänapäeval nooruk on koolijuhataja kantseleis, siis tähendab see, et koolijuhataja on raskustes."

Lühiteated Ameerikast

● **President Nixon teatas,** et USA teeb UNO-s ettepaneku, et kõik mereäärsed riigid loobuksid omanikuõigustest merepõhja varandustele, s.t. loodusvaradele, mis asuvad merede ja ookeanide põhjas väljaspool 660 jala veesügavuse piiri.

● **Postiministeerium hakkab** jälle raudteedel, omnibustel ja veoautodel edasi toimetama 1. klassi postisaadetisi, mis viimase 3 aasta jooksul suurel määral edasi toimetati lennuliinide lennukitega vastavalt sellele, kuidas lennukeil jatkus vaba ruumip

● **Esindajatekoda võttis 344 häälega 34 hääle vastuolekul vastu** seaduse, millega sotsiaalkindlustuse rendist alates 1. jaanuarist 1971 kõrgendatakse 5 prots. võrra, mille juures on ette nähtud rendise automaatselt kõrgenemine kui elukallidus tõuseb.

● **Tööministeeriumi andmeil** on elumaksumus tõusnud 40.1 prots. Viimastel aastatel on hinnad tõusnud järjest 36 kuu jooksul 1947. — 1949. aastate dollariga võrreldes on dollari väärtus praegu ainult 59 centi.

Leinateateid

New Yorgis suri 31. mail dr. med. Robert Sinka, sünd. 14. aug. 1894 Tallinnas.

Bostonis, USA-s suri 23. mail Jüri Lustwerk, sünd. dets. 1888 Lagedil.

New Yorgis suri 2. juunil Oskar Kõnnussaar.

Argentiinas suri Tamara Beck 72. aasta vanuses, omal ajal Eestis hästituntud temanimelise tantsutrupi juht.

Inglismaal suri 25. mail Bertha Blande, sünd. 6. juunil 1885 Tallinnas.

Lakewoodis, USA-s suri 27. mail Alo Karema, sünd. 13. okt. 1905 Jõhvis.

Hackensakis, USA-s suri 27. mail õigusteadlane Bernhard Kolk, sünd. 30. nov. 1890 Viljandimaal.

Marengos, USA-s suri 28. mail Adelina Eidok, n-na Moritz, sünd. 27. juunil 1918 Kiievis.

Ameerikas suri Heleene Mironov.

Sydneys, Austraalias suri 13. mail Anita Ruranski, sünd. a. 1916.

Sydneys suri 30. aprillil Eduard Tänav, sünd. a. 1925 Viljandis.

Tallinnas suri 21. märtsil Kalju Kruutmaa 38. a. vanuses.

Eestis suri 17. märtsil Hendrik Pahu, sünd. 24. mail 1888.

Ruhnu saarel suri 17. mail Liis Sepp, n-na Vesik, 84.a. vana.

Rootsis suri 28. mail Rosalie Freiman, sünd. 5. veebr. 1879 Tallinnas.

Glemstedtis, Saksamaal, suri 21. märtsil dipl. ins. Ernst Thile, sünd. 23. veebruaril 1886 Viljandis.

Krumbachis, Saksamaal, suri 30. märtsil Erna Riedel, n-na Stude, sündinud 26. nov. 1894 Tallinnas.

†

Vana sõpra

Hindrik Hull'i

mälestab leinas

JOHAN AADUMAA

perekondadeg

†

Alice Torma't

mälestavad

EESTI VABARIIGI VÄLISMINISTEERIUMI AMETNIKUD perekondadega

Huumorit

Araablane ja juut patrulleerivad juba päevade kaupa kõrvuti piiril. Araablasel on kaasas suur hundikoer, juudil imelik rohekas ja madal koer. Lõppeks hakkavad vaenlased üksteisega rääkima, saavad juba peagu sõbraks ja lepivad siis kokku, et selle asemel, et üksteisega võidelda, lasevad nad hoopis koeri võidelda.

Koerad lastakse ketist lahti ja mõni sekund hiljem on juudi pisike koer rebinud araablase suure hundikoera tükkideks.

"Ma lihtsalt ei usu oma silmi", ütleb araablane. "Mis tõugu koer sul üldse on?"

Juut naerab kavalalt: "Enne, kui ma lasksin tal nina opereerida, kutsuti teda alligaatoriks."

*

Tõttasin just mööda Pikka tänavat söökla poole, et kerge eine võtta, kui kohtasin sõpra Einot. Tuli teine ähkides ja puhkides nagu auruvedur, kaks maailmatu suurt võrku plekkpurke täis.

"Näe, kus näkkas. Importvärk. 'Ploomid kastmes'. Vana turu kaelas müüakse."

Tüürisin minagi kiiruga oma sammud sinnapoole. Rahvast oli palju. Müüja käes tühjenes üks kast teise järel. Järjekord jõudis ka minuni. Kuna mõned olid jõudnud kaupa juba taevani üles kiita, siis küsisin müüjalt kohe 20 purki.

Töölt jõudsin koju enne naist. Asetasin ploomipurgid köögilauale ritta. Tuli ka naine. Juba uksel ta hüüdis:

"Näe, sain importploome. Andis tassida. Võtsin 10 purki."

Alles siis, kui ta minuga kööki tuli ja seal veel suuremat purkide rida nägi, jäi takeeletuks.

Mõne aja pärast ütles ta:

"Mine too poest leiba ja võid."

"Anna raha": ütlesin.

"Aga ma raiskasin oma rublad kõik ploomide peale ära."

"Mina samuti," tunnistasin.

Vandusime naisega tulist kurja ja lürpisime ploomikompotti.

(Õhtulehest)

*

Kuidas tuleks sobivaimal viisil relvastada Tshehhoslovakkia armeed?"

Jäähoki kaigastega.

Tamara Beck SURNUD

Argentiinas on surnud 72. a. vanuses Tamara Beck, omal ajal Eestis hästituntud temanimelise tantsutrupi juht.

Tamara Beck asutas oma tantsutrupi Eestis kahekümnendatel aastatel, esinedes sellega nii kodumaal kui ka võõrsil. Tallinnas, Merepuiesteel asuv kino-varietee Grand Marina oli trupi peamiseks esinemiskohaks, kuid väga sageli andis trupp etendusi ka Riia suuremates varieteedes. Sõja eel siirdus trupp Argentiinasse. Esialgul anti ka seal etendusi, kuni trupp hakkas abiellumiste, mujale siirdumiste jne. tagajärjel lagunema.

Hooletus igal pool

Hiljuti laskis Rootsi tehniline ajakiri Teknikens Värld teostada oma lugejatele mitmesugustes töökohtades mitmesuguste automärkide 10.000-kilomeetri-service'i, kontrollides Kuningliku Autoklubi ekspertidega hiljem, mis tehtud oli ja mis tegemata. Tulemus oli masendav: enamus töökodadest olid hooletud ja hüppasid teatud momentidest lihtsalt üle, tip-top service'i ei esinenudki.

Kuid hooletusega ei ole hädas ainult Rootsi autoomanikud. Autoparandustöökodadega on autosõitjatel palju muret ka Saksamaal. Ajakiri "Stern" korraldas seal inspektsiooni kuue autoga, millega sõideti läbi kogu Saksamaa. Inspektsioonireisi tegid kaasa peale ajakirja autonurga toimetajate liiklusameti insenerid ja inspektorid. Igal autol tehti 10 riket, mille kontrollimine parandustöökojas on obligatoorne. Näit. pandi tüüriratas liiga palju vabajooksule, rattatuurlemised tasakaalust välja, igale kummile eri surve järele õhku, rikuti süütesadeldist jne. Kontrollimisel selgus, et 100-protsendiliselt ei parandatud vigu kusagil ja iga garaazh pani arvele töid, mida seal üldse ei tehtud. Rekordi lõi Fiatparandustöökoda Stuttgardis, kus kümnest veast parandati ainult üks — pandi patareisse vajalikul määral vett. Arves oli aga igasuguseid töid ligi 60 marga eest. Ajakiri toob kõik kontrollitud garaazhid nimeliselt ja märgib vastavates tabelites ülevaate, mis seal tehti ja mida ei tehtud.

Peaminister hipi-mundris

OTTAWA — Kanada peaminister Pierre Trudeau omapärane käitumine Austraalias ja Uus-Meremaal ning tülid ajakirjanikega on äratanud Kanada ajakirjanduses tähelepanu ning peaministri tantsulokaalide külastamised ja kohtamised ilusate tüdrukutega võetakse vaatluse alla Toronto päevalehe "Globe and Mail'i" juhtkirjas.

Ajaleht märgib, et peaminister äratab oma kummalise käitumisega kogu Austraalia ajakirjanduse tähelepanu ning t.l ei ole mingisugust põhjust pahandada, kui ajalehtedes avaldatakse tema pilte koos ilusate naistega. Juhtkirjas mainitakse ühtlasi, et kui Uus-Meremaa peaminister Keith Holyake külastas hiljuti Ottawat, et kõnelda siin kaubanduslike sidemete ja Kagu-Aasia probleemide üle, siis ei kannud ta nahkse rinnaesisega "turtleneck'i" ega kaelaketti.

"Maavõistlus" laskmises

TORONTO (EPL) — Kanadas "Seedriorul" toimus USA ja Kanada eestlaste "maavõistlus" laskmises. Kanada-eestlased võitsid A-grupi võistluse väikekalibrilisest püssist ja püstolivõistluse. USA-eestlased võitsid B-grupi ja inglise-matshi, seega oli kogutulemus maade vahel 2:2.

A grupis väikekaliiberpüssist laskmises saavutas Kanada 4-liikmeline meeskond 4266 silma, kuna Ühendriikide meeskonna tagajärjeks oli 4255 silma. Parimaks laskuriks oli J. Hennok, (Kanada) kes saavutas kolme asendi kogusummas 1109 silma, teiseks tuli A. Pruul (USA) 1089 silmaga ja kolmandaks E. Gering (Kanada) 1074 silmaga. Püstolivõistluse võitis Kanada 1994 silmaga, kuna teiseks jäi USA 1744 silmaga.

Püstolist tuli 60 lasuga esikohale A. Tinits (Kanada), kes saavutas rekordilise tagajärje 515 silma.

Inglise matshis saavutas USA eestlaste meeskonna parim mees A. Pruul 587 silma, teine oli J. Hennok (Kanada) 579 silma ja kolmas R. Sillard (USA) 578 silma. Igas grupis oli välja pandud kolm auhinda. Väikekaliiberpüssimatshi üldvõitja J. Hennok sai eriauhinnana A. Rataselt reisikella.

● **Los Angelesi maipeol valiti malkuningannaks Elo Kabe, Rootsist Venetsueela kaudu Kalifornlasse läinud teadusliku fotograafi Herman Kabe tütar. Näitsikud olid Eva Härm ja Eleonor Kattai. Peol esines uus kvartett "Lääne hääled" Vello Kogeri (ka tema Rootsist) juhtimisel koosseisus tema ja vennad Uno, Valdur ja Ülo Kaskla.**

● **New Yorgis tähistas 80-ndat sünnipäeva dr. Martin Roosma, omaaegne Tarvastu ja Suure-Jaani jaoskonnaarst. USA-s töötas ta kuni pensionile siirdumiseni haiglates.**

● **Helmi ja Karl Vahtramäele sündis Nackas poeg.**

Narvalasest laviiniohver

Baltische Brife teatel sai käesoleva aasta 24. veebruaril Shveitsi Alpides laviini all surma seal ohvitserikursusel viibinud kolonelleitnant Uve Luchsinger, kes küll elavana välja kaevati, kuid varsti haiglas vigastustesse suri. Õnnetus juhtus Reckingenis, kus hotellile laviin peale langes.

Uve Luchsinger pärines tuntud Narva apteekrite perekonnast. Nende esivanemad tulid Eestisse 18-ndal sajandil. Perekond asus venelaste tulekul ümber Saksamaale. Uve Luchsinger sündis ümberasumise järel Lodzis, kust perekond asus Shveitsi, oma esivanemate maale.

Merekooli lõpetaja

Härnösandi merekooli lõpetas mereinsenerina **Jaan Reiman.**

EESTI VABADUS-KAPITAL
EVK
POSTGIRO 25 40 50
ESTNISKA FRIHETSKAPITALET
Box 476 101 26 Stockholm

Noored ja vanad, kõik rahvuslikult mõtlevad eestlased, loevad ainukest vaba eestluse igapäevast sidemeest ja häälekandjat

EESTI PÄEVALEHT

Aeg on tellimisi uuendada uueks terminiks

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused (täita postil ajalehtede tellimiskaart, märkides Eskilstuna-Kuriren, uppl. C). Tellimishinnad: aasta — kr 147:—, termin (4 kuud) — kr 53:—, kuu — kr 15:—.

Uuendage aegsasti, et lehe saamises ei tuleks vahet!

UUDE TERMINI EESTI PÄEVALEHEGA!